

**ОЛОН УЛСЫН ИРГЭНИЙ НИСЭХИЙН ТУХАЙ КОНВЕНЦЫН 50 ДУГААР
ЗҮЙЛИЙН А) ХЭСЭГТ НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ПРОТОКОЛЫГ
СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ**

Нэг.Хуулийн төсөл боловсруулах үндэслэл, шаардлага

1.1.Хууль зүйн үндэслэл:

Чикаго хотноо 1944 оны 12 дугаар сарын 07-ны өдөр үйлдсэн Олон улсын иргэний нисэхийн тухай конвенцод Монгол Улс 1989 оны 9 дүгээр сарын 07-ны өдөр нэгдэн орж, Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллагын гишүүн улс болсон.

Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 12 дугаар тогтоолоор баталсан "Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2024 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл"-ийн 122-т Олон улсын иргэний нисэхийн тухай конвенцын 50 дугаар зүйлийн а) хэсэгт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай протоколыг соёрхон батлах тухай хуулийн төслийг 2021 онд батлахаар тусгасан.

Олон улсын гэрээний тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.3 дахь хэсэгт "Соёрхон баталсан олон улсын гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах шийдвэрийг Улсын Их Хурал, баталсан олон улсын гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах шийдвэрийг Засгийн газар гаргана" гэж заасны дагуу холбогдох протоколыг соёрхон батлах тухай хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг боловсруулах шаардлагатай.

1.2.Практик шаардлага

Канад Улсын Монреаль хотноо 2016 оны 9 дүгээр сарын 27-ноос 10 дугаар сарын 06-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллага (ОУИНБ)-ын 39 дүгээр Ассамблейн чуулганаар тус байгууллагын гишүүн орнууд "Олон улсын иргэний нисэхийн тухай конвенцын 50 дугаар зүйлийн а) хэсэгт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай протокол"-ыг баталсан.

Конвенцын 50 дугаар зүйлд "ОУИНБ-ын Зөвлөл нь Ассамблейн өмнө ажлаа хариуцдаг байнгын байгууллага мөн. Зөвлөл нь Ассамблейгаас сонгогдсон гучин зургаан Хэлэлцэн тохирогч улсаас бүрдэнэ. Сонгуулийг Ассамблейн анхдугаар чуулган болон түүнээс хойш 3 жил тутамд явуулж тийнхүү сонгогдсон Зөвлөлийн гишүүд дараагийн сонгууль хүртэл үүрэг гүйцэтгэнэ" гэж заасан бөгөөд дээрх протоколоор Зөвлөлийн гишүүн улсын тоог гучин зургаа (36) байгааг 40 (дөр) болгон нэмэгдүүлэхээр тогтсон.

Монгол Улс ОУИНБ-ын бүрэн эрхт гишүүн болсноос хойш тус байгууллагаас баталсан бодлого, стандарт болон санал болгосон зөвлөмжийг хүлээн авч хэрэгжүүлэх, үл тохирлыг мэдээлэх, аюулгүй ажиллагааны өргөтгөсөн аудитад

хамрагдах, жил бүрийн гишүүнчлэлийн хураамж төлөх зэргээр "оролцогч" улсын байр суурийг хадгалж ирсэн.

Дээрх протоколд нэгдэн орж, Зөвлөлийн гишүүн улсын тоог 40 (дөч) болгон нэмэгдүүлэх, ОУИНБ-ын бодлогыг дэмжих нь гишүүн улсын үүргээ биелүүлэх, тус байгууллагын үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцох, цаашид Ази, Номхон далайн бүс нутгийг төлөөлж Зөвлөлийн гишүүнээр сонгогдох шаардлагатай. Зөвлөлийн гишүүнээр сонгогдох замаар олон улсын иргэний нисэхийн салбарт Монгол Улсын байр суурь, оролцоог нэмэгдүүлэх, агаарын тээврийн хөгжлийг дэмжих, ялангуяа Ази болон Европ, Хойд Америк, Африк тивийг холбосон агаарын дөт зам бүхий газар нутгийн байршлын давуу талаа ашиглан бүс нутгийн агаарын навигацийн үйлчилгээний түшиц газар болох бодлогыг эрчимтэй хэрэгжүүлэх шаардлагатай байна.

Хоёр.Хуулийн төслийн ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээний талаар

Хуулийн төсөл нь 1 зүйлтэй байх бөгөөд тус зүйлд Олон улсын иргэний нисэхийн тухай конвенцын 50 дугаар зүйлийн а) хэсэгт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай протоколыг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон батлах тухай заана.

Гурав.Хуулийн төсөл батлагдсаны дараа үүсч болох эдийн засаг, нийгэм, хууль эрх зүйн үр дагавар, тэдгээрийг шийдвэрлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

Монгол Улс нь ОУИНБ-ын үйл ажиллагаанд оролцоогоо идэвхжүүлэхэд түлхэц болж, Зөвлөлийн тоог нэмэгдүүлэх санаачилгад өөрийн хувь нэмрийг оруулж, цаашид бодлого тодорхойлох түвшинд буюу Зөвлөлийн гишүүнээр сонгогдох томоохон зорилгыг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг болох юм. Протоколыг соёрхон батлах нь Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, Монгол Улсын гадаад бодлогын үзэл баримтлалтай тус тус нийцнэ.

Хуулийн төсөл батлагдсанаар манай улсын нийгэм, эдийн засгийн хөгжилд аливаа сөрөг үр дагавар гарахгүй, улсын төсвөөс нэмэлт зардал шаардагдахгүй.

Дөрөв.Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль болон бусад хуультай хэрхэн уялдах, түүнийг хэрэгжүүлэхэд шинээр боловсруулах, хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болсонд тооцох тухай хууль тогтоомжийн талаар

Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль болон бусад хуультай нийцсэн бөгөөд шинээр боловсруулах, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах буюу хүчингүй болгох хууль тогтоомж байхгүй болно.